

0138

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

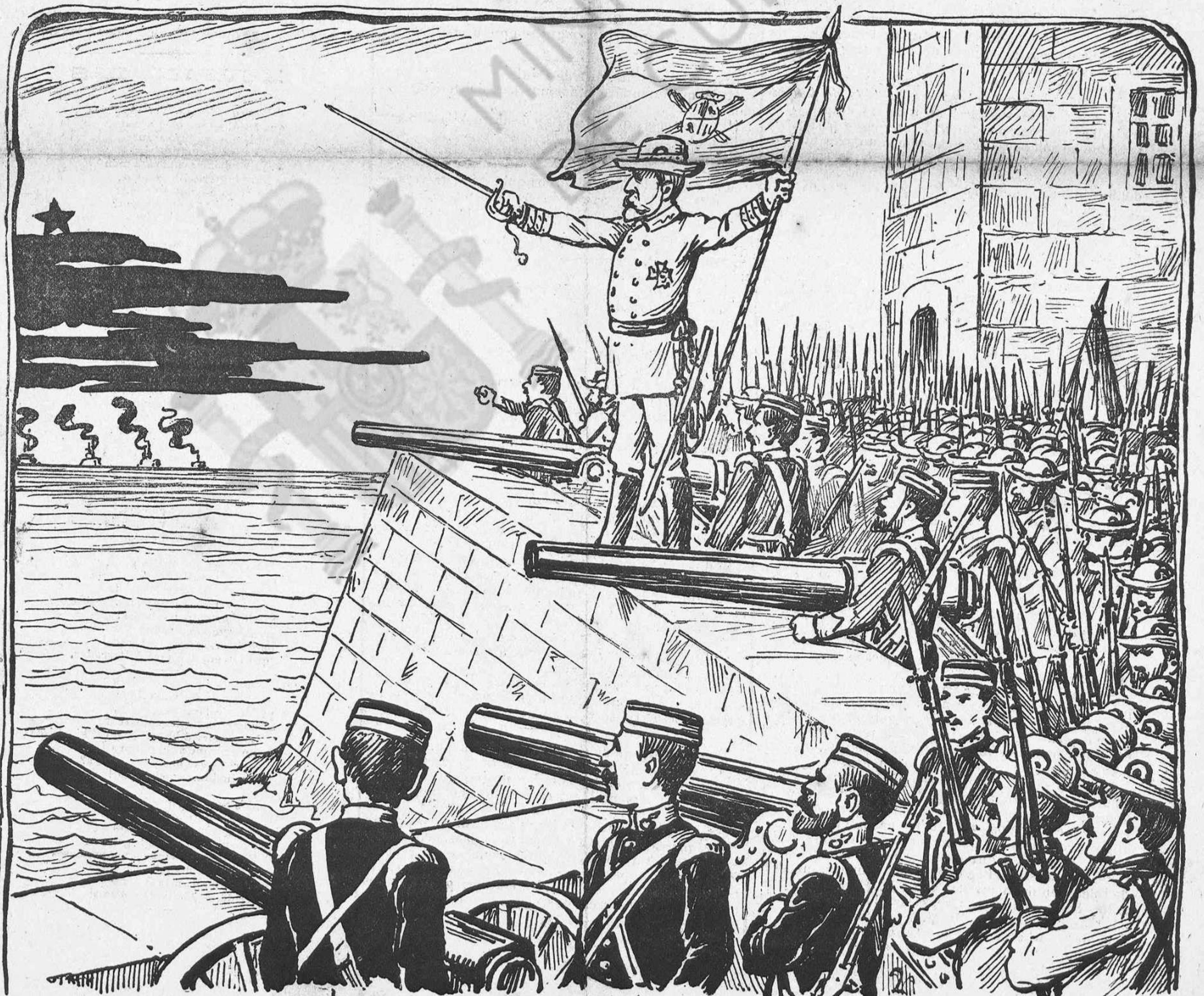
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20. botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto Rico, 2.—Estranger, 2'50

DESDE 'L MORRO DE LA HABANA

—¡Ala, veniu, llenguts, que aquí 'us esperém!

LECTADURA DE MOMIAS

En lo país s' está donant lo grandios espectáculo qu' era d' esperar, davant del enemich de la patria, en los moments en que s' ha declarat la guerra. Ningú s' para á calcular ni l' preu dels sacrificis que se 'ns imposan, ni las conseqüencias que poden resultar del conflicte. Ens hi trobem embolicats y cumplirem ab lo nostre deber. La veu general

es una: primer l' honra que la vida.

Abundan los rasgos de abnegació, de desprendiment y d' entusiasme. Espanya té posat el cor y la voluntat en l' empenyo plantejat per la pirateria de un poble indigne, que, valentse de pretextos irritants y empleant los medis mes odiosos, intenta apoderarse de una part del patrimoni nacional. Fins ara ha estat insultantnos; pero ell mateix acaba de oferirnos la ocasió de rentar ab sanch de una vegada las ofensas rebudas. Al periodo de la paciència ab que haguérem de suportarlas, ha succehit l' hora de la patriótica venjansa. Y 'ls espanyols, á una, sense distinció de classes ni de partits, sabrém lluytar com es degut, sabrém arruinarlos, fins á gastar la darrera pesseta, sabrém morir, si es precis, fins á derramar l' última gota de sanch, en defensa de l' honra y de la dignitat de la patria.

Tal es, ara com ara, l' sentiment general, unánim del país, revelat en tota mena d' actes que l' posan clarament en evidencia.

Reunidas las Corts, s' han constituhit rápidamente, prescindintse de depurar en una detinguda discussió d' actas, tots los abusos de l' última campanya electoral. Las mermadas oposicions s' han avingut, en aras de la patria, á no fer us dels seus drets parlamentaris. Lo govern té la inmensa majoria que ha volgut tenir, sense que ningú s' pari á discutir la seva legitimitat, porque no puga dirse qu' en aquests moments tan crítics y solemnes hi ha qui intenta destruir ó enervar l' eficacia de aquesta especie de concentració de totas las forsas nacionals.

A favor de l' actitud patriótica, correcta y abnegada de las minorías, proposa l' govern los *bills de indemnitat*, que han de absoldre'l de totas las culpas y extralimitacions comesas durant l' interregne parlamentari, que no son pocas. Prepara també un gran número de autorizacions que li permetin obrar en lo successiu á la mida del seu gust y sense l' contrast dels cossos deliberants, dels quals no 'n tem pas els vots, dat que conta ab una inmensa majoria de adeptes; de lo únich que rezela en tot cas es del ressó que la veu de las oposicions, segons com vajan las cosas, puga trobar en lo país.

Los gobernants segueixen la costum de utilizar las grans desventuras y 'ls grans perills de la patria, en profit excludiu del seu afany insaciable de dictadura.

Se diria que al govern tot li fa nosa: las Corts y l' país, en los moments precisos en que l' concurs del país y las Corts es mes necessari que may á la defensa de la patria.

Per aixó s' assegura que s' disposa á pagar l' abnegació del Parlament suspenent las sessions tan bon punt haja vist aprobat lo *bill* que solicita y li sigan concedidas las autorizacions extraordinarias que ambiciona.

Aixis se podrá dir que sella ab una puntada de péu l' abnegació patriótica de las Corts de la nació.

De la mateixa manera arrodonarà la seva funesta empresa, suspenent en tota la Peninsula las garantias constitucionals, ab la noble idea de posar á la prempsa una mordassa, y de fer dependir la seguretat personal dels ciutadans, del seu capritxo.

Sols en una situació tan anómala, sense poble que l' governi ni minorías parlamentarias que l' excomuniquin, se creurá plenament desembrassat per fer la guerra als *yankées*. Quan en realitat, contra qui la farà excludivament será contra l' patriotisme dels espanyols, que no son mereixedors de tals suspicacias, ni de semblants ofensas.

Suspendre las Corts, á penas reunidas, y privar al poble espanyol de las garantias constitucionals, serán, dos nous errors funestissims, agregats als que han vingut cometent los gobernants de la restauració. Molt culpables se han de reconeixer ells mateixos, quan tantas probas donan de rezel y desconfiansa.

Espanya entera reprobará semblants intents. Podria admetres, pels excludius efectes del bon éxit de la guerra, la dictadura de homes nous, dotats de grans y especials condicions, y sobre 'ls quals no pesés la feixuga carga dels errors comesos en aquests últims temps. Mes la dictadura de una colecció de momias putrefactas y desacreditadas no s' pot admetre, ni s' ha de tolerar en moments tan crítics. Exercint de dictadors han desencadenat totas las desdixas que 'ns afligeixen; exercint de dictadors en lo successiu, en lloch de posarhi remey, no farán més que multiplicar-

las. ¡Qui sab si la projectada suspensió de las garantias constitucionals, será l' última gota que farà vessar la copa de la santa indignació del poble!...

Está vist que las institucions han de procurar rodejarse de altres homes, menos gastats y que s' fassan mes acreedors á la noble confiansa del país. Y si per un acás no 'ls troban, mes valdrá que pleguin.

P. K.

AS primeras naciones d' Europa, Fransa entre ellas, tancan la gerarquia militar en lo grau de general de divisió, equivalent al nostre antich grau de mariscal de camp. Aquí som mes espléndits y sostenim los graus superiors de Tinent general y Capitá general.

Ventatja dels francesos: que quan se necessita un general jove per empendre una campanya que requereixi activitat y ardor, el troban fácilmente dintre de la escala dels gonerals de divisió, mentres los espanyols, per respecte á las gerarquias hem de anar á raure en verdaderas momias, molt venerables sens dupte, pero vensudas pel pés de l' edat y de las xacras.

La victoria sol enamorar-se de la gent jove. Ab los vells acostuma á mostrarse ingrata.

Per altra part las cantitats inmensas que Fransa hauria de gastar en sous de capitans y tinentes generals, las inverteix en millorar las condicions del seu exercit útil.

Y ara si 'm preguntan porque á Espanya no s' ha de fer lo mateix que á Fransa, será precis respondre que mentres allá tenen República tenim aquí monarquia, y l' sistema monárquich ha sigut sempre un régimen de luxo.

¡Estém ben posats, á fé de Déu!

Hi ha qui intenta robarnos una part del territori nacional!...

Hi ha ademés qui projecta seqüestrarnos la llibertat política!...

Espanyols: ¡a defensarse!...

May com en los días de proba qu' estém atravesant es precis que 'ls espanyols conservém ben integras las tres facultats de l' ánima: memoria, enteniment y voluntat.

¡Voluntat, per arrostrar impávits los majors perills!
¡Enteniment, per allegar tots los elements necessaris per dominarlos!

¡Y Memoria, sobre tot Memoria per no olvidar ara ni may als autors de las desgracias de la pobra Espanya!

La projectada suspensió de garantias ens té molt escamats y ab rahó.

Quan ab motiu del atentat del carrer de Cambis nous se van suspendre á Barcelona, van pagar la festa 'ls lliure-pensadors, els republicans y hasta 'ls infants catalanistas.

Si ara se suspenen novament, tinguinho per segur: no pagarán la festa 'ls *yankées*; la pagarán els espanyols.

Ara que s' tracta, segons sembla, d' establir lo servey militar obligatori, suprimint en absolut las redencions á metálich, sería del cas suprimir alguna de las exencions establertas en la ley de reemplaás.

Si fins ara ha sigut un escándol que anessin á servir els pobres y 'ls richs se quedessin á casa, ho sería en lo successiu que hi anessin els que portan calsas mentres els que portan hábit ó sotana s' quedessin als convents ó als seminaris.

De altre manera no faltarán fills de familia que per escapulirse fingirán ferse novicis, á reserva després de penjar los hábits á la figuera.

Al punt á que han arribat las cosas, Espanya deuria donar lo següent crit: «¡Afora de la patria 'ls que no sigan capassos de servirla ab las armas á las mans!»

Está vist que no morirém á Espanya de un empaig d' atreviment. ¡Cóm s' ha tornat el nostre carácter tan impetuós, tan ardent!... O millor dit ¡qué poch el sentent y que malament l' interpretan els nostres gobernants!

Avants de la ruptura de las relaciones diplomáticas ab los tocinaires, semblava tament que la sanch se 'ns hagués tornat d' horxata. Aguantavam totas las sevas impertinencias, porque se 'ns deya que calia carregarnos de rahó. Y en efecte... varem carregar... ab los neulers de la declaració de guerra.

**

Un cop aquesta declarada, continúa tant per part d' ells com per part nostra la mateixa marxa.

Els cridan, nosaltres callém.

Els fan grans alardes ab la seva esquadra; nosaltres no sabém á punt fixo ahont tenim la nostra.

Els, per fer boca s' entretenen detenint als nostres barcos mercants; nosaltres en cambi concedim cinch días de temps als seus, porque pugan guillar tranquilament.

Els agafan barcos; nosaltres no sembla sino que agafém moscas, en lloch de autorisar resoltament el corso, que tan car podria costals'hi.

¿Qu' es aixó, Sr. Sagasta?

¿Es convicció de debilitat? Donchs cedeixi l' poder á qui s' senti mes fort y mes animós que vosté.

¿Es excés de bondat? Bo y bo fa *bobo*, y si vosté ho es, es precis que sápigas y entenga que la nació espanyola es massa digna, y no pot serho, ni semlarho, ni davant dels ulls del mon civilisat, ni davant del mirall de la seva propia conciencia!

Ja s' ha presentat lo pressupost per l' any próxim. Las estisoras de l' Hisenda s' emplean no sols en aixollar al poble, sino també en arrancarli una bona part de la pell.

Calculin sino que s' exigirá doble contribució.

¿Cóm s' ho arreglarán els milers de contribuyents, als quals per no poguerla pagar ni senzilla, 'ls embargan las miserables fincas?

Las cédulas personals sufrirán un recárrech de un 50 per cent. Aixó sí, porque no faltin, sino diners, paperots s' aumentará indefinidamente l' emissió de bitllets del Banch d' Espanya.

Tot aixó per anar tirant. ¡Ditxós lo pobre auzell que al tirarli, no cayga!

Pero hi ha mes encare. Se projecta un impost especial sobre l' consúm del gas, de la llum eléctrica y del petróleo.

Lo que dirá en Puigcerver:

—Fet y fet, per no tenir que veure certas cosas, val mes que l' país se quedi completament á las foscas.

XURRIACADAS

La esquadra del Nort-América que á Cuba está bloquejant sembla que va preparant la seva invasió quimérica. Prou voldria assombrá l' món saltant en terra al moment, pero hi ha un inconvenient: ¿ahont desembarca? ¿ahont? ¿Buscará una platja plana ó un forat voltat de rochs? ¿Donará l' cop per Centfochs? ¿Anirá á darlo á l' Habana? ¡Tontos! No feu desatinos. ¿Voléu desembarcar bé? Pues el lloch jo us el diré: la ensenada de *Cochinos*. Es un siti hont ni per mostra un espanyol hi veurén y en el qual us hi estaréu lo mateix que á casa vostra.

En Mac-Kinley, preventintse, ha dat un decret cridant á cent vint mil voluntaris pel primer del mes entrant. —¡Acudiu tots á las filas!— ha dit el brau president: ¡Héu d' aná á conquistá á Cuba ab lo vostre esfor potent.— Lo mal es que l' pobre Lássaro va cridant de córt en córt, y 'ls cent vint mil voluntaris el senten... y fan el sórt.

No sé per qué molta gent, sabent com sab de qui s' tracta, s' ha de extranyar dels arditos que 'ls *yankées* posan en práctica. Si alló fos un poble honrat sería lógich queixarse; pero tractantse de porchs ¿qué n' hem d' esperar? Porcadas.

De tots aquells senadors que tant y tant van cridar per fer declarar la guerra, ni un per ara s' ha embarcat.

Lo qu' ells diuen:—¿Qui s' hi arrisca en un mar que al cap-de-vall no es res més que aygua salada? ¡Fós ginebra... menos mal!

Si s' confirma que Inglaterra ajuda als Estats-Units, ré hi fa: som prou aixerits per sosteni ab tots ells guerra.

¡Quants, que viuen compromesos per facturas de quantia, l' esperan ab ansia l' día de cridá:—¡Abaix 'ls inglesos!

En la ensenya nacional dels súbdits de 'n Mac-Kinley hi ha un quadro tot plé d'estrelles que volen dir... no sé qué. Veyám si per fi de festa segons d'ahont bufi 'l vent vindrán á quedarhi tots d'estrellats, banders y ells.

El Jover, el Pirineo el Panamá, 'l Catalina... isis ó vuyt vapors birlats perque si y ab tot cinisme. Los valents Estats-Units, seguint per aquesta vía, acabarán per guanyarse lo nom de nació... en quadrilla. Hi ha qui 's dedica á fer pisos, hi ha qui fa rellotjerías... ells fan barcos mal desats... cada hú per 'llá hont las enfila!

Divagant com un pavana, el tocino americá fa uns quants dias que vé y va frente al Morro de l' Habana. Créume! Encománat als deus avants d'entrá en aquell corro, perque... es molt fácil que 'l Morro t'inflí seriament els téus.

C. GUMÁ.

SANFAYNA GUERRERA

ARODIANT la Gaceta, podriam comensar dihent:

«La esquadra espanyola (á qui Nep-tuno guardi) continúa á Cabo-Verde sens novedat en sa important salut.»
O á lo menos, així hem de suposar-ho, á judicar per las apariencias; perque com á saber, no sabémes.

El govern ha tancat l'aixeta de l'informació y ¡zas! ens ha deixat á las foscas. Ja li podém preguntar, ja...
—¿Ahont es l'esquadra espanyola?
Ni una paraula.
—¿Es encare á Cabo Verde?
Res.
—¿Ha sortit ja d'allá?
Silenci.
Si haguéssim de refiar-nos de lo qu' ell ens diu, no més sabriam que en el ministeri hi ha molta unanimitat... y que aviat ens apujarán las contribucions.
Sort que las noticias particulars ens treuhen de tant en tant de pena, comunicantnos algo d'aquesta ditxosa esquadra que tanta afició ha agafat á las islas de Cabo-Verde.
«La esquadrilla está fent reparacions.»
Aixó vol dir que tenia alguna cosa espatllada.
«La esquadrilla s'aprovisiona de carbó y queviures.»
Senyal que no 'n duya.
«La esquadrilla está pintantse.»
Lo qual demostra qu'estava sense pintar.
Y aixó que ja hem perdut el compte de las senmanas que fa que la esquadrilla es á Cabo-Verde.
Un mal-pensat, que sempre porta las suspicacias al extrém, m'ho deya ahir:
—¿Encare no ho entén aixó de la esquadrilla?
—No gayre, la veritat.
—Pues jo sí. La esquadrilla á Cabo-Verde no hi ha anat may.
—¿No? ¿Y donechs?
—Aviat ho comprendrá. La tal esquadrilla ni existía, pero 'l govern, pera calmar á la opinió, va donarnos á entendre que sí...
—Pues ¡qu'era lo que 'ls govern va enviar á Cabo-Verde?
—¡Els planos per construhir els barcos! Aquí té vosté explicat lo incomprendible misteri de la esquadrilla. ¡Ara l'acaban de fer!

Mentres tant, los yankées han establert al mar de las Antillas una especie de porteria... y allí no 's passa sense permís del porter.

Ni ab permís tampoch. Perque 'ls nort-americanos, pensant probablement que qui pega primer pega dos cops y que Sant Mateu qui troba es séu, han adoptat el sistema d'apoderarse de tots els barcos que navegan en aquellas ayguas.

Y que diu que no hi gastan cumpliments.
¿Veuhen una embarcació? Ni li preguntan com se diu, ni ahont vá, ni d'ahont vé, ni li demanan la cédula.

Grapada desseguída, y al magatzém de Cayo-Hueso, ahont ne tenen ja apilats una bona barriscada.

Tant es l'entusiasme ab que s'han prés la cosa, que l'altre dia, engrescats en la persecució d'un vapor, fins que 'l van tenir agafat no 's van adonar de que era un barco d'ells.

Peró 'ls yankées son aixis; la qüestió es agafar una cosa ó altra.

¿Qué no hi ha barcos enemichs?
S'agafan barcos propis.
¿Que no hi ha barcos de cap mena?
S'agafa... la pinya.

Per lo demés—com diuhen els oradors parlamentaris—aixó de las contribucions va bé, gracias á Deu y á en Puigcerver. Excepte 'l morir-se de gana—que crech que ho deixan fer de franch—lo demés tot queda carregat d'una manera encantadora.

Se crea un impost sobre 'l gas.
Un sobre 'l petroli.
Un sobre la electricitat.
Un sobre 'ls fasolets bullits.

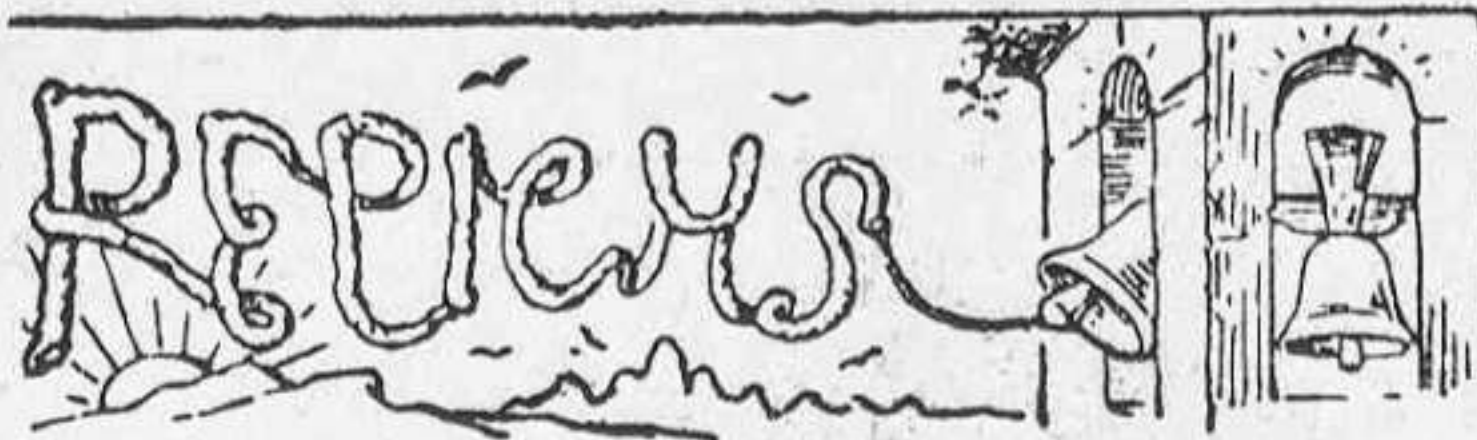
Sobre 'l clero y 'ls convents de frares no se 'n crea cap, pero en cambi no se 'ls aumenta la paga, lo qual sempre es algo.

Ab los ingresos d'aquest pressupost y 'l última capa de pintura donada á la esquadrilla, ja podém esperar el porvenir ab serenitat.

Y comensar á veure quin dia ens mudém de casa.

Perque, caballers, lo qu' es aquesta... can.

FANTÁSTICH.

NA recomendació als meus estimats lectors.

Quan llegeixin la secció telegráfica de certs periódichs, no 's deixin impresionar fácilment. La major part de las noticias que donan no tenen cap ni peus. En sas macissas columnas suma mes lo fals que lo cert, las invencions

que las realitats.

Aquest dia 'm deya un periodista:—Per vendre forsá números, adelantantnos á todas las publicaciones hagu-das y per haver ens valém de un medi que deixa molt endarrera 'l telégrafo y 'l teléfono.

—Y donechs qu' heu fet?—vaig preguntarli.

Y ell me va respondre:—Hem montat un gran servey de guatillas mensajeras.

Un pensament sublim del bisbe de Madrit y Alcalá, á propósit de la guerra ab los piratas nort-americanos:

—«Dios—va dir—dará el triunfo á quien le plazca.»

¿De veras?

Donechs vejín, si es cert que Deu se fica en aquestas cosas, y dona 'l triunfo als enemichs d'Espanya, cegos haurém de ser, per no seguir puntualment las indicaciones divinas. Aixó demostrará que á Deu li son mes grats els protestants que 'ls católichs, y haurém de proceder á un llicenciamient general de bisbes.

Al cap-de-vall per lo que serveixen!...

Diálech cassat al vol:

—¿Voldría saber de que curan todas aqueixas manifestacions de carrer, que 's realisan en nom del patriotisme?—deya un senyor molt neguitós.

Y un seu amich que may ha perdut l'esperansa, li contestava:

—Home no s'inquieti, y pensi que aixis com avuy cantan el Cádiz, un altre dia cantarán 'l Himne de Riego, la Marsellesa, en fi, lo que convingui. Desenganyis, las grans funcions per sortir bé, necessitan alguns ensaigs.

Lo famós president de la famosa República dels porchs, atropellant todas las lleys humanas, no va parar fins á desencadenar lo conflicte bélich entre dos naciones.

Per tal motiu mereix passar á la historia ab lo nom de *Mac-sin-ley*.

Peró contra lo qu' ell esperava, creyent que sería qüestió de arribá y moldre, ara 's troba ab que 'l isla de Cuba es una mica dura de pelar, y desde que veu aixó, diu que fa molt mala cara.

Lo qual fará qu'en l'actual moment histórich se 'l designi ab lo nom de *Ma-quin-llieg!*

Las gestions que fan els yankées ab l'Inglaterra, á fi de que aquesta *grandíssima* potencia 'ns impedeixi exercir el corso y declari contrabando de guerra 'l carbó de pedra... ¿val á dirho?... ens fan un efecte ben poch honorós per la nació británica.

La inteligencia de l'oncle Sam y de Jhon Bull concertada baix aquesta base té molts punts de semblansa ab lo tracte de dos pinxos atracadors, un dels quals digués á l'altre:

—Tú ves, dissimuladament, per darrera de aquell senyor, me 'l agafas ben fort, y quan no 's pugui moure, jo li afanaré 'l rellotje. Y un cop el tingui, jo me 'l puliré y 'ns partirém els quartos.

Realitat no pot pas serho: en tot cas será un somni.

Parlo de una caixa de cigarros que se suposa va ser enviada á n'en Mac-Kinley, y que 's va descubrir que contenia una máquina infernal carregada de dinamita.

Com siga que l'amo dels porchs de un quant temps ensá no las té todas, aixó de la caixa de cigarros ab máquina infernal, per forsá degué somiarho.

Peró de todas maneras aquest somni revela l'obsessió qu' embarga 'l seu esperit. La caixa de cigarros es 'l isla de Cuba; la máquina infernal el patriotisme dels espanyols. Ell que probi de obrirla y d'encendre un cigarro, y no li arrendo la ganancial!...

Un periódich yankée ha ofert 1,000 duros al inventar

de la millor máquina destinada á fer volar als espanyols.

A n'aquest gos rabiós se li pot dir:—No sigas ximple y guardat els mil duros... ¿Que no veus que una máquina destinada á fer volar espanyols encare que al-gú 'l inventés sería completament inútil?... ¡Mes volats de lo qu' estém!...

A lo menos hi ha hagut un yankée una mica decent: el ministre de Marina que ha dimitit el càrrech per no estar conforme ab la declaració de guerra.

—Y á veure—dirá ell sens dupte—si també á mí 'm motejarán de porch.

Si senyor, es de la rassa y no se 'n pot escapar. Peró vosté es un porch blanch, un porch pacífich, un porch tot *llomillo*. ¿Está content?

Llegeixo:

«Dicen de Roma al *Standard* que la reina regente de España ha pedido al Papa la bendición para el ejército español.»

Vamos á veure ¿qué 'ls sembla que farà mes efecte? ¿Que 'ns envihi la benedició ó 'l diner de Sant Pere per comprar un bon acorassat?

¡Al últim ha desaparecut la gran qua que 's formava cada dia á las portas de la Sucursal del Banch d'España, anant á cambiar bitllets ab plata!... Ja era hora.

A Zaragoza succehia lo mateix, y 'l públich la va disoldre á bofetadas.

La qua dels espantadissos era verdaderament vergonyosa, per quant contribuía á engreixar lo porch dels Estats Units.

No cal que hi tornin may mes á donar semblant es-pectacle. Lo verdader patriotisme ha de ser esquat. Espanyolisme ab qua, per penjarlo.

En Mac-Kinley ha donat las dimissorias á n'en Sherman.

¿No endavinan per qué?

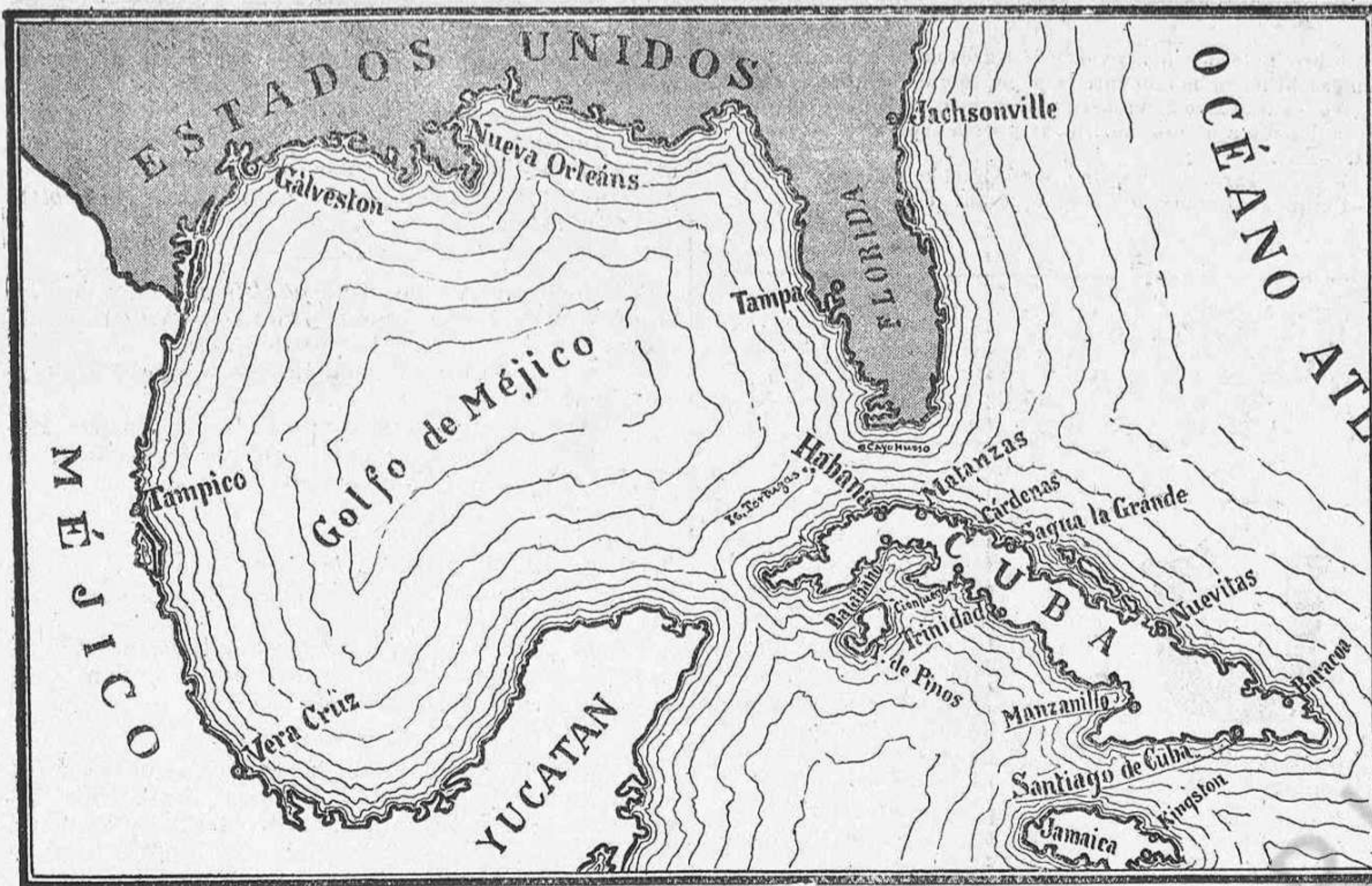
Perque l'ha trobat poch porch.

Figúrinse!

EL NUNCI DE LA HABANA

—Trée... trée... trée... S'han perdut las agallas de 'n Mac-Kinley y de 'n Lee: al que las trobi se li donarán las gracias.

Mapa del Teatro de la guerra

¿Per qué en Moret, haventho fet tot tan malament, no ha de deixar la cartera de Ultramar?

—[Imposible!—respon un admirador de la seva mala sombra.—En Moret considera l'exercici del seu càrrec, no com una funció pública, sino com un sagrat deber de família. Ell no deixarà la cartera fins que'l ministeri de Ultramar siga totalment innecessari per falta de colonias. En Moret té jurat tancar los ulls y assistir al enterro de las difuntas.

Butlletí de la guerra (*)

Rompudas las relaciones diplomáticas entre España y la República Nort-Americana, la guerra, si no un acte immediat, ha passat a ser un estat especial entre las dos naciones, a contar desde'l día 21 de abril. Els que creyan que a la ruptura seguiria ràpidament l'agressió en gran escala, han suert una equivocació.

Indubtablement els yankees no están prou preparats per realitzar-la tal com l'havien anunciada, en plena borratxera de jingoisme, y han hagut de persuadir-se de que la empresa que acariavan ofereix de moment las sévas dificultats.

Sos barcos *Yowa*, *Indiana*, *New York*, *Detroit*, *Cincinnati*, *Montgomery*, *Nashville*, *Washington*, *Castine*, *Machias*, *New Port*, *May Florus* y sis torpeders van desplegar-se a la vista de l'Habana, a una distancia de 10 millas, fora del alcans dels canons espanyols. Durant la setmana han realisat distintas maniobras, sense cap objectiu manifest y conegut. No podent procedir al atac s'han contentat establint un bloqueig imperfecte, que algunas embarcaciones com lo vapor *Herrera*, han conseguit burlar. Se pot dir que l'esquadra nort-americana fins ara ha estat fent l'os davant de las costas de Cuba.

Per matá'l temps s'ha entretingut en capturar diversos barcos mercants, que ignoravan l'existencia del bloqueig. Entre ells s'hi contan los vapors *Pedro*, *Catalina*, *Panamá*, *Saturnino*, *Miguel Jover*, *Bolívar* y algún altre, y las goletas *San Buena-ventura*, *Matilde*, *Lafitte*, y *Trinidad*, además de alguns petits falutxos de cabotatge. ¡Hassanya digna de verdaders piratas, que han escandalisat al mon ab la seva falta de escrúpuls! Alguns dels vapors presos, com el *Catalina* y'l *Miguel Jover* procedían de Nova Orleans, es a dir de un port de la mateixa República nort-americana.

Encare que s'heya que'l govern de'n Mac-Kinley 'ls tornaria, a última hora sembla que s'ha repensat, determinant guardarlos, fins que'l tribunal de presas pronuncihi'l seu fallo.

En tota la isla de Cuba, y a l'Habana especialment reina una gran animació patriótica. Lo general Blanco, jurá davant de una multitud inmensa reunida en la Plassa de Armas, no sortir de Cuba sino vencedor. Lo poble está resolt a defensarse y l'exercit mes entusiasta que may. Lo comers ha donat carta blanca al governador general perque disposi de tot lo que li convingui y'l comers puga proporcionarli. Dos milions de duros ha ofert a la patria'l Marqués de Rabell y un milió'l Marqués de Argüelles. Aquests y altres actes de desprendiment donan una idea ventajosa de la patriótica actitud del poble cubá.

Los representants del govern insular no van poder establir ab los insurrectes las relaciones que projectavan Tant en Máximo Gomez, com en Calixto Garcia, s'mantenen fermes, havent ofert la seva cooperació als yankees dels quals n'esperan grans ausilis. Fins parlan de posar siti a l'Habana ab 30,000 homes, si en Mac-Kinley els proporciona fusells y canons. Que ho probin, que abandonin los seus amagatalls de la manigua, y serán destrossats sense remey.

(*) En aquesta secció concretarem las principals noticias e impresions del conflicte entre España y'ls Estats Units.

Altres cabecillas de importancia secundaria durant l'armistici s'posaren en relació ab las forsas espanyolas. Algún d'ells s'ha presentat. L'ex-cabecilla Massó, degudament autorisat pel general Blanco está organisant una brigada de voluntaris cubans al servey de Cuba espanyola.

Los projectats desembarchs yankees sembla que per ara s'han tornat aygua-poll. No se'n troban gayres de valents en aquell país que vulgan anar a tastar lo vómit y'ls confits de plom dels espanyols. Continúa als Estats Units la recluta, pero resulta que no es lo mateix baladrejar que deixarse tras ladar a Cuba. L'estació de las plujas que ja ha comensat no sols dificulta tot intent de invasió dintre de l'isla, sino que además té als barcos de l'Esquadra en una situació sino perillosa bastant incómoda. Abundan los xáfechs y'ls cops de mar, y'ls tripulants yankees no dormen sempre que tenen son, ni menjan sempre que tenen gana.

Un encontre ha tingut lloch en ayguas de Cárdenas entre'l cassa-torpeders americá *Cushing* y la canonera espanyola *Ligera*. Aquesta sufrí una lleugera averia a la xameneya: l'barco yankee s'esquillá més que depressa ab lo casco atravesat.

En lo Senat de Washington van caure com bombas las revelacions fetas per l'almirall Butler, declaran que la major part dels barcos de l'esquadra americana son poch menos que inservibles, principalment los grans acora-sats *Yowa*, *Massachusetts*, *Texas* y *New York*.—Un crit rabiós de ¡traidor! va acullir lo llenguatge del almirall, qui girant-e contra 'ls que'l insultavan, digué:—No só pas jo l'traidor: los traidors son els que per afany de negoci, han dotat aquells barcos, de defenses insuficients, posant en perill a la patria.

Com agravació de la situació dels nostres enemichs s'ha de notar lo desordre que reyna en lo departament de Marina de Washington. A cada punt se prenen disposicions contradictorias. L'esquadra del golf de Méjich tradueix ab sos moviments incerts, los mandats que deu rebre de la superioritat. Aixís, a cada punt fá y desfa'l bloqueig de la Habana: no logra per ara establir-lo a Puerto Rico tal com ho tenia projectat: y tot son anadas y viugudas, mirant tan aviat a Cuba, com a algunas ports del litoral dels Estats Units, que s'tem que a la hora menos pensada serán atacats per l'Esquadra espanyola, la qual ja ha sortit de Cabo Verde. Reyna en lo país una gran intranquilidat, y la opinió dels que lamentan que 'ls jingos els hajan ficat en tals aventuras, va creixent de dia en dia. Las milicias de alguns Estats se negan resoltament a sortir del seu territori y per tot s'observan síntomas de desorganisació y de falta de unitat en la direcció de la campanya.

L'esquadra que s'trobava a Hong Kong ha sortit de aquest port, diuen alguns que obligada pels inglesos, y asseguran altres que ab la idea de atacar a Manila. A bordo de un dels barcos se diu que hi va'l cabecilla Aguináldo. Gran efecte va produhir dimars lo següent telegrama del comandant general de aquell departament Sr. Montojo: «Surto ab l'Esquadra a pendre posicions y a esperar al enemich.» De moment s'ha dit que'l canoner *Elcano*, en ayguas de Filipinas, vá apoderarse de la fragata americana *Shenandoa* procedent de Australia. Ningú dubta que a Filipinas, lo mateix que a Cuba, 'ls soldats espanyols sabrán cumplir ab lo seu deber.

L'actitut de las potencias se vá determinant. Se suposa que Inglaterra manté secretas inteligencias ab lo govern de Washington. No obstant es evident que'l poble inglés se va mostrant cada dia mes favorable a España. Las simpatias de la Fransa per la nostra nació son generals. A París s'han obert suscripcions en favor d'Espanya. Algunas casas armadoras francesas están resoltas a practicar lo corso, si'l govern espanyol las autorisa.—Austria y Russia se mostran també simpáticas a l'Espanya.—Italia no'ns nega tampoch la seva benevolencia.—Alemania, en cambi, observa una gran reserva, no haventse decidit encare a adoptar la neutralitat. S'assegura que no consentirá'l bloqueig de Filipinas. Hi ha qui tem que ab motiu del conflicte de Cuba s' desencadeni la cooflagració europea, sobre tot si es cert que la Russia ha promés fer en favor d'Espanya, tot alló que'l govern inglés fassi en favor dels Estats Units. No fora'l primer cas en que una

qüestió espanyola servís de metxa per encendre una gran guerra, qu'en los actuals moments ja no sols sería europea, sino també intercontinental.

A la Península reina un gran esperit patriótic. La suscripció nacional aumenta. Los naviers de Barcelona y de Bilbao han ofert los seus vapors al govern. En tots los pobles se realisan entusiastas manifestacions. Y'ls moviments de tropas, y en especial els embarchs d'expedicions a las Balears que s'han efectuat en lo Port de Barcelona, han donat ocasió a que'l poble expressés la seva admiració y'l seu carinyo envers los valents soldats de la patria. Consolador espectacle que revela que la nació espanyola conserva incólumes los seus tesoros de abnegació y d'energia, en mitj de sas majors desgracias.

J.

CARTAS DE FORA.—Valls.—¿Qué va passar días enrera en lo clegi d'escolapios, entre un pare sense fills y un fill ab pares? ¿Qu'és lo que va contar aquest últim, nen de poch anys, als pares seus? La població'n va plena, com que no's parla d'altra cosa. Y la veritat, molt mes fácil es de parlarne qu'escruiheho sense ofensa de la moral. Vegin si es extrany. Ab tot y tractantse de una llissó de clarinet, no pot dirse *clar-y-net*. Crech que sería convenient que'l autoritat judicial procurés enterarse'n, y veuria, quinas cosas, segons diuen, s'ensenyan als escolapios de Valls.

Sampedó.—Una nova prova de que'l ensotanat porta ficat l'ajuntament sota'l mantéu, es l'haver prohibit que las donas rentessin en un safreig públich e s diumenjes. Com si hi hagués millor manera de santificar las festas que fent llimpiesa.

Lloá.—Lo 13 del actual va passar per aquest poble, l'diputat carlí marqués de Tamarit, anantlo acompanyar un subjecte qu'en la passada guerra feya foch contra 'ls carcondas. De aixó si que se'n diu progressar; pero cul-arreras.

Vilanova d'Escornalbou.—El nostre barrina no des-cansa ni sossega, perque'l día del Dijous Sant, al picar els fassos, a cops de massa van ferli malbé'l kiosko dels pecats. Y ara no fa mes que preguntar qui va ser l'atrevit que tal va fer, per castigarlo degudament y exigirli danys y perjudicis. Fins en un sermó desde'l peu del altar va conjurar als seus feigresos a que si ho sabían ó lograven averiguarho, li denunciessin. El que sabentho s'ho calli—digué—tindrà un remordiment de conciencia que no se'l treurá en tots los días de la seva vida. Després de dir aixó y afegirhi uns quants insults als que lleigeixen LA CAMPANA DE GRACIA, sembla que'l barrina místich vá quedar una mica mes aliviat. Quan lo fuster vaji a arreglarli'l kiosko, de pas fassi donarse una mirada. Potser ab una mica d'aygua-cuyt li enganxará la llengua, y aixís no dirá tantas bestias.

San Juliá de Ramis.—Perque vegi la mena de singlars ensotanats que s'crian per aquestas valls, ha de saber que'l de aquí va treure's del davant a bofetadas, a un pobre vell que s'confessava, y que aná a refugiarse plorant dintre de un bosch. A un altre feligrés que s'confessá a Girona, quan li ensenyá'l butlletí demostrant que havia cumplert ab'l Iglesia, se'l tragué també del davant a trompadas, no sense dir que aquell butlletí era una porqueria.

Digne parió del nostre es el de Sant Medí. Aquest no pega, pero insulta. A un pobre treballador de la fábrica del ciment, li digué que s'condemnaría perque en aquella fábrica treballan a las festas. Y afegí:—Ja sé que ara estém en temps de llibertat, y que haventhi llibertat se pot fer tot, fins matar a un home, que avuy tot se permet.

¿Veritat qu'es curiosa aquesta manera de interpretar las lliçons del Evangeli?

Palafrugell.—La difunta Maria Parals, lliure-pensadora convensuda, morta a l'edat de 67 anys sigué acompanyada per un numerós concurs al cementiri neutre. Uns germans jesuitas que s'crusaren ab'l enterro donaren mostras de la seva especial educació, abstenintse de descubrirse.

Olot.—Notable per demés sigué la festa republicana aquí celebrada ab lo concurs dels Srs. Pedret (D. Victor), Estartús Heras (D. Pere y D. Martí), Massanet, Ros, Ribera y altres de distintas poblacions de la provincia. Tant lo *meeting* del Teatro Principal, com la vetllada inaugural del Centro de Unió Republicana s'vegeren extraordinariament concorreguts, sent acullits ab grans aplausos los discursos que s'pronunciaren. Los sentiments liberals de la comarca olotina, se senten molt reanimats després de aquest acte, que contribuirá a posar a ratlla las audacias carlistas. Tots los republicans están perfectament units, y units valen molt.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Incognit. Un donzell, Dos intims, Anton Ligeró, Un Fiel Patriota, Un Federal, Vara de Freixa, Papet Panxeta, J. Iborra Fàbregas, Joseph Sarevilo, Pare de Faluga, Vicens Piqué, Quel Bonnich, J. M. y Sala, y R. Matabans.—Lo que ens envián aquesta setmana no fa ver cosa.

Ciudadans Sisket Farré, Joanet Novell, Un Tranquil, Furias el desventurat, R. Campins, Rafael Homedes Mundo, M. Carbo d'Alsina, L'home dels nassos, Ll. Rafart Mari, Salviet de Cadaqués, Noy Pep, Felions Petit, J. Torrent y M., y Emilí Revoltos.—Insertarém alguna cosa de lo que'ns envián.

Ciudadá Enrich: Las composicions que remet son molt incorrectas.—Un Betas y Fils: Las noticias han de venir firmadas.—P. Alegre: No'ns acaba de agradar.—Carlos d'Alfonso: Idem lo que vosté'ns envia.—F. Comas: Es bastant incorrecta, y té alguns tochs massa vulgars.—Ramón Caralt: Dels tres quadros, el primer es el que va millor: los dos restants no serveixen.—I. S. y E.: Las composicions son fluitas.—L'Avi Riera: Lo que'ns envia va bé.—Pacatilla: No'ns acaba de fé'l pés.—Samassilla: La de aquesta setmana va bé.—J. Aubert Manent: Es curta, pero está plena de rips, y además la idea no te res de nova.—Surisenti: Va bé y queda acceptada.—J. Moret de Gracia: No'ns agradan prou.—Jeph Curt: Com tampoch las que vosté envia.—Joan Gari: Queda admesa la seva composició.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mítj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.